

Sirküler No: 031

İstanbul, 27 Nisan 2021

Konu: Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.

Özet: 27 Nisan 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği'nde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında tanımlarda düzenlemeler yapılarak yeni tanımlar getirilmiş olup, "Yatırım projesi" tanımı eklenmiştir.
- Tebliğ'in "Programın genel tanımı", "Komite", "Program yönetimi", "Proje komisyonları", "Proje paydaşları" başlıklarında düzenlemeler yapılmıştır.
- Tebliğ'in "Başvuru", "Proje fizibilitesi", "Bağımsız değerlendirme raporu", "Başvuruların değerlendirilmesi", "Destek türleri", "Program kapsamında yatırımlara sağlanacak Bakanlık destekleri", "Program kapsamında sağlanacak TÜBİTAK destekleri" ve "Program kapsamında sağlanacak KOSGEB destekleri" başlıklarında düzenlemeler yapılmıştır.
- Tebliğ'in "İzleme, Revizyon, Sonlandırma ve Tamamlama" başlıklı 5. bölümü altında yer alan "İzleme", "Revizyon", "Sonlandırma" ve "Tamamlama" başlıklarında değişiklikler yapılmıştır.

Tebliğ, yayım tarihinde (27 Nisan 2021) yürürlüğe girmiştir.

27 Nisan 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan, "Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" kapsamında yapılan değişikliklere aşağıda yer verilmektedir:

18.09.2019 tarihli Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği'nin 1. maddesinde yer alan "amacı," ibaresinden sonra gelmek üzere "10/7/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385'inci ve 388/B maddeleri," ibaresi eklenmiştir.

Söz konusu Tebliğ'in "Dayanak" başlıklı 2. maddesine de Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385'inci ve 388/B maddelerine dair ibare eklenmiştir.

Tanımlar

Tebliğ'in 3. maddesinin birinci fıkrasının (c), (ı), (i), (ö), (r), (s) ve (v) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir:

- "c) Ar-Ge yüklenicisi: Proje kapsamında öngörülen Ar-Ge sürecinin bir kısmını veya tamamını ilgili TÜBİTAK destek programı kapsamında ortaklı Ar-Ge şeklinde yapmak üzere projeye dahil olan Türkiye'de yerleşik sermaye şirketini,
ı) Genel Müdürlük: Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünü,

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

- i) Katma değer tutarı: Proje kapsamında yapılan faaliyetlere bağlı olarak Program Portalından yayımlanan katma değer formunun doldurulması suretiyle yıllık bazda hesaplanan tutarı,
ö) Program izleme ve değerlendirme raporu: Genel Müdürlük tarafından Program kapsamında yapılan uygulamalar ve desteklenen projelere ilişkin ilerlemeler hakkında bilgilendirme sağlamak amacıyla Komiteye sunulan raporu,
r) Proje koordinatörü: Programa başvuran her bir proje için sekreteryaya işlemlerini koordine etmek üzere görevlendirilen Genel Müdürlük personelini,
s) Proje paydaşı: Proje kapsamında üretilecek temel ürünü satın almak niyetiyle yatırımcıyla iş birliği yapan kamu kurum ve kuruluşu veya Türkiye’de yerleşik orta veya büyük ölçekli işletmeyi,
v) Temel ürün: Öncelikli Ürün Listesinde yer alan ve üretilmesi hedeflenen ürünü,
aa) Ar-Ge süreci: TÜBİTAK’ın ilgili programı kapsamında sağladığı proje desteklerine konu olan faaliyetleri içeren yatırım projesi sürecini,
bb) TUYSGM: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
cc) Üretime yönelik yatırım süreci: Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım olarak değerlendirilen faaliyetleri ve/veya KOSGEB’in ilgili programı kapsamında sağladığı proje desteklerine konu olan faaliyetleri içeren yatırım projesi sürecini,
çç) Yatırım projesi: Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin; yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım olarak değerlendirilen faaliyetleri ve/veya TÜBİTAK ile KOSGEB’in ilgili programları kapsamında sağladığı proje desteklerine konu olan faaliyetleri içeren projeyi,”

Programın genel tanımı

Söz konusu Tebliğ’in 4. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 4 – (1) Program, Türkiye’de katma değerli üretimin artırılması amacı doğrultusunda, Bakanlık ve bağlı/ilgili kuruluşları tarafından sağlanan destek ve teşviklerin orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlere yoğunlaştırılmasına yönelik özel bir programdır. Programda, Türkiye için kritik öneme sahip ve gelecek potansiyeli yüksek ürünlerin ülke içindeki üretim kapasitesinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, Bakanlık tarafından ithalat bağımlılığının azaltılması, rekabet yoğunlaşması, yurt içi üretim yetkinlikleri, küresel talebin gelişim trendi, gelecek potansiyeli gibi çeşitli kriterler göz önünde bulundurularak belirlenen Öncelikli Ürün Listesine yönelik olarak Bakanlık tarafından sağlanan yatırım teşvikleri ile KOSGEB ve TÜBİTAK tarafından sağlanan proje desteklerinin tek pencere mekanizması ile bir arada ve/veya münhasıran sunulması öngörülmektedir. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu teknolojik gelişime katkı sağlayacak yatırım projelerinin, uçtan uca bir yönetim ve destek modeli ile Program kapsamında hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

(2) Birinci fıkra hükümleri doğrultusunda, Bakanlık ve bağlı/ilgili kuruluşlarının sağladığı destekler; bu desteklerin orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerine yönelik olarak verimli ve etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere, Program Portalı üzerinden tek pencere mekanizması ile yürütülür.

(3) Program kapsamında tanımlanan destekler, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretilmesine ilişkin yatırım projelerine kullanılır.

(4) Program kapsamında başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerine dair bilgi akışı ve iletişim, Program Portalı vasıtasıyla Genel Müdürlük tarafından sağlanır.

(5) Genel Müdürlük yatırım projelerinin hayata geçirilmesini kolaylaştırmak amacıyla yatırımcılara bilgi ve destek sağlayabilir.

(6) Program amacına uygun yatırım projeleri için Ar-Ge, ticarileşme, sabit yatırım ve üretim süreçlerinden ilgili proje başvurusu kapsamında Komite tarafından gerekli ve uygun görülenleri kapsayacak şekilde uçtan uca destek sağlanır.

(7) Program kapsamında desteklenecek yatırım projelerinde; yatırımcının, üretilecek temel ürünü satın alma potansiyeli olan proje paydaş(lar)ı ile temel ürünün geliştirme sürecinde ve temel ürüne yönelik talep konusunda iş birliği yapması beklenir.”

Tebliğ'in "Komite, Proje Yönetim Ofisi, Proje Komisyonu ve Proje Paydaşı" isimli üçüncü bölüm başlığı "Komite, Program Yönetimi, Proje Komisyonu ve Proje Paydaşı" şeklinde değiştirilmiştir:

Komite

Ek olarak, Tebliğ'in 6. maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Program kapsamında kesin başvurusu tamamlanan projeleri değerlendirmek, projelerin desteklenmesine dair karar almak, destek sürecini izlemek ve izleme sürecinde karar almak üzere Komite oluşturulur.”

“(3) Komite, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında üç, KOSGEB'den bir, TÜBİTAK'tan bir üye olmak üzere beş asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Bakanlık adına Komitede görev alacak Komite Başkanı ile iki asıl ve iki yedek üye Bakan tarafından belirlenir. KOSGEB ve TÜBİTAK adına Komitede görev alacak asıl ve yedek üye, ilgili kurumlar tarafından belirlenerek Genel Müdürlüğe bildirilir. Asıl üyelerin Komite toplantılarına katılmadığı durumlarda ilgili üye yerine belirlenmiş olan yedek üye toplantılara katılarak asıl üye ile aynı yetkiyle karar alma sürecinde yer alır. Gerekli görülmesi halinde, Komite toplantılarına mali ve/veya teknik konularda bilgilerine başvurulmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile alanında teknik uzmanlığı bulunan kişiler davet edilebilir.”

“(5) Komite tarafından destek başvurusunun kabulüne ya da reddine ilişkin kararlar, 13'üncü maddede belirtilen kriterler üzerinden puanlama yöntemiyle alınır. Karar verilecek diğer hususlar için oy çokluğu aranır. Oyların eşitliği durumunda ise Komite Başkanının oyu yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.”

Tebliğ'in "Program yönetim ofisi" başlıklı 7. maddesi, "Proje komisyonu" başlıklı 8. Maddesinin birinci fıkrası başlıklarıyla birlikte ve "Proje paydaşı" başlıklı 9. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Program yönetimi

MADDE 7 – (1) Genel Müdürlük; programın temel hedefler, odak alanlar, yol haritaları, uygulama planları gibi esaslarını ilgili paydaşlarla iş birliği halinde belirler. Ayrıca Genel Müdürlük, programın yönetimine ilişkin aşağıda yer alan görevleri ifa eder:

- a) Bakanlık ve bağlı/ilgili kuruluşlar tarafından Program kapsamında yapılacak tüm işlemlerin sekretarya hizmetlerini yürütmek.
- b) Komite ve proje komisyonları arasında bilgi ve belge akışını sağlamak.
- c) Program Portalını yönetmek.
- ç) Program paydaşları arasında iletişim ve bilgi akışını sağlamak.

(2) Genel Müdürlük; Program yönetiminin yanında, yatırım projelerinin hayata geçirilmesini kolaylaştırmak amacıyla yatırımcı adaylarına başvuru süreçlerinde destek olunması, yatırımlara yönelik sektörel iş birliklerinin oluşumuna katkı sağlanması gibi fonksiyonları da icra eder.

(3) Genel Müdürlük; çalışanları arasından, her bir yatırım projesi için projenin Komite kararları ile ilgili mevzuat ve diğer düzenlemelere uygun bir şekilde yürütülüp yürütülmediğini yakından takip edecek, izleme yapacak, proje paydaşları için irtibat noktası görevi üstlenecek proje koordinatörü görevlendirilir.”

Proje komisyonları

MADDE 8- (1) Program kapsamında kesin başvurusu tamamlanan projeler için Komite tarafından beş asıl üye ve dört yedek üyeden oluşan proje komisyonları oluşturulur. Proje komisyonları, başvuruların nitelik ve niceliğine bağlı olarak sektör, proje ölçeği, proje sayısı gibi kıstaslara göre ihtiyaç adedince teşekkül ettirilir. Proje komisyonu üyeleri bir tanesi başkan olarak atanacak şekilde asıl görevlerini devam ettirmek kaydıyla Bakanlık ve/veya bağlı/ilgili kuruluşların çalışanları arasından ve ihtiyaç görülmesi halinde bağımsız değerlendiriciler arasından belirlenir. Görevini ifa etmesine engel bir durum oluşan asıl komisyon üyesinin yerine, komisyon başkanının belirleyeceği yedek üye görev yapar.”

Proje paydaşı

“MADDE 9 – (1) Program kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımcının, ürün hakkında teknik yönlendirme kapasitesi bulunan ve/veya ürünü satın alma talebine sahip olan bir veya daha fazla proje paydaşı ile iş birliği yapması beklenir. Başvuru sahibi, proje paydaşının temel ürünü satın almaya ilişkin iradesi ve niyetini belirttiği niyet mektubunu veya paydaş ile imzaladıkları uzlaşma protokolünü, kesin başvuru aşamasında Program Portalına yükleyebilir. Bu belgeleri sunamayanlar ise, proje paydaşının sağlayacağı katkıya dair destekleyici sair bilgi ve belgeleri de kesin başvuru esnasında Program Portalına yükleyebilir.

(2) Proje paydaşının projeye aşağıdaki katkılardan bir kısmı veya tamamını sunması beklenir:

- a) Proje kapsamında üretilecek temel ürünü satın almaya ilişkin irade ve niyet beyanı.
- b) Proje süresince yatırımcıya teknik ve mali açıdan rehberlik yapılması.
- c) Yatırımcının öngördüğü faaliyetlerin gerçekleşme durumunun izlenmesi.
- ç) Temel ürünün belirlenen standart ve spesifikasyonlara uygun şekilde üretildiğinin takip edilmesi.
- d) Yatırımcının proje süresince karşılaşılabileceği zorluklara ortak çözümler üretilmesi.

(3) Başvuru sahibi ile proje paydaşı arasındaki iş birliği, 13’üncü maddenin yedinci fıkrasının (j) bendi kapsamında Komitenin değerlendirmesinde bir puanlama kriteri olarak dikkate alınır. Komite, projenin paydaş eşliğinde yürütülmesi koşulu ile destek kararı verebilir. Bu durumda, başvuru sahibinin proje kapsamında belirlediği paydaş(lar) ile aralarındaki iş birliğine dair uzlaşma protokolü ve paydaş beyan formu sunması gerekir.

(4) Paydaş eşliğinde yürütülen projelerin izleme sürecinde, proje paydaşı altı aylık periyotlarla Program Portalı üzerinden proje değerlendirme raporu sunar. Proje paydaşının raporları, desteklerin sonlandırılmasına dair Komite kararlarında dikkate alınır. Ancak proje paydaşının kamu kurum ve kuruluşu olması durumunda proje değerlendirme raporunun sunulması zorunlu değildir.

(5) Yatırımcı, izleme sürecinde Komite onayı ile proje paydaşını değiştirebilir.

(6) KOSGEB desteklerinden yararlanmaya hak kazanan projelerin paydaşları; KOBİ olmak ve proje süresince yükümlülüklerini ve satın alma taahhüdünü yerine getirmek kaydıyla, KOSGEB tarafından yürütülen KOBİ Finansman Destek Programı hükümleri çerçevesinde finansman desteğinden yararlandırılabilir.

(7) Yatırım projesinin TÜBİTAK desteklerine konu olabilecek faaliyetleri içeren Ar-Ge kısmı için yatırımcı, Ar-Ge faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını yürütmek üzere bir veya daha fazla Ar-Ge yüklenicisi ile ortaklı Ar-Ge projesi sunabilir. Ar-Ge faaliyetlerinin tamamını başvuru sahibi firma dışındaki bir veya daha fazla Ar-Ge yüklenicisi gerçekleştirecekse, projenin Ar-Ge kısmı, Ar-Ge yüklenicileri tarafından, ortaklı Ar-Ge projesi olarak hazırlanabilir.

Böyle bir iş birliği yapılması durumunda başvuru esnasında, başvuru sahibiyle Ar-Ge yüklenicileri arasında imzalanmış Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Paylaşımı Protokolünün de Program Portalına yüklenmesi zorunludur.”

Ek olarak, Tebliğ’in “Başvuru, Başvuruların Değerlendirilmesine ve Destek Unsurlarına İlişkin Esaslar” başlıklı 4. bölümünün başlığı “Başvuru, Başvuruların Değerlendirilmesi ve Destek Unsurlarına İlişkin Esaslar” şekilde değiştirilmiştir.

Başvuru

Söz konusu Tebliğ’in 10. maddesinin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(4) Birinci fıkrada belirtilen çağrıya istinaden Program kapsamındaki desteklerden yararlanmak isteyen yatırımcı, Program Portalında duyurulan bilgi ve belgelerle Bakanlığa müracaat ederek çağrı planlarında öngörülen takvim ve yöntem çerçevesinde ön başvuru işlemini tamamlar. Ön başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Program Portalında yayımlanır.

(5) Program kapsamında desteklenecek yatırım projelerinde, çağrı duyurusunda yer alan ürünlere yönelik olma ve çağrı duyurusunda belirlenen asgari yatırım projesi tutarını karşılama koşulu aranır.

(6) Başvuru kapsamında birden çok ürünün üretilmesi hedeflenebilir. Bu ürünler arasından temel ürün olarak üretilmesi planlanan ürünün çağrı duyurusunda yer alan ürün listesinde bulunması zorunludur. Üretilmesi hedeflenen temel ürün haricindeki diğer ürünlerin proje bütünlüğü açısından;

- Temel ürünün ara girdisi olup projenin daha yüksek katma değer oranıyla hayata geçirilebilecek olmasına katkı sağlama,
- Temel ürünle aynı makine parkurunda üretilebilme,
- Kısmi bir ek yatırım ile üretilerek projenin katma değer tutarını artırabilme,

niteliklerinden en az birini karşılama gerekir. Çağrı kapsamında değerlendirmeye sunulan bir projede bu koşulları sağlayan ürünler için de program kapsamında yer alan destekler verilebilir.

(7) Ön başvuru ile yatırım projesine konu ürünün çağrı duyurusunun ek listesi olarak yayımlanan ürün listesinde yer alıp almadığı, öngörülen proje tutarının çağrı duyurusunda belirlenen asgari proje tutarı koşulunu karşılayıp karşılamadığı, yatırımcının ve yatırım projesinin çağrı duyurusunda belirlenen diğer temel kriterleri sağlayıp sağlamadığı, Genel Müdürlük tarafından tespit edilir. Ön başvuruda sunduğu bilgi ve belgelerin, Program ve çağrı duyurusu kapsamında belirlenen temel kriterleri sağladığı tespit edilen firma, kesin başvuru yapmaya davet edilir.”

“(10) Başvuruda, Bakanlığa sunulan bilgi, belge ve raporlar TÜBİTAK ve KOSGEB değerlendirme süreçlerinde de kullanılabilir.

Projelerin Komite değerlendirmesine sunulması öncesinde yapılan detaylı incelemelerde, bu Tebliğde ve/veya çağrı planında yer alan koşulları sağlayamadığı tespit edilen başvurular, Genel Müdürlük tarafından değerlendirme dışı bırakılır. Genel Müdürlük tarafından bu madde hükümlerine göre yatırım projesi değerlendirme dışı bırakılan başvuru sahipleri, kararın kendilerine tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğe itirazda bulunabilir. Bu kapsamda yapılan itirazlar, Genel Müdürlük tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.”

Proje fizibilitesi

Tebliğ’in 11. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 11 – (1) Her bir yatırım projesi başvurusu için, proje fizibilitesi sunulması zorunludur. Proje fizibilitesinde;

- a) İşletmenin mevcut durumu,
- b) İşletmenin organizasyon yapısı, yönetim ve insan kaynakları,
- c) Proje paydaşının ve/veya Ar-Ge yüklenicisinin bilgileri ve projeye sağlaması öngörülen katkılar,
- ç) Projenin tanımı ve kapsamı,
- d) İhtiyaç analizi,
- e) Pazar analizi,
- f) Proje yeri ve uygulama alanı,
- g) Projenin uygulama planı ve takvimi,
- ğ) Ar-Ge süreci,
- h) Üretime yönelik yatırım süreci,
- ı) Eş zamanlı Ar-Ge ve üretime yönelik yatırım süreçleri,
- i) Proje tutarı ve yıllara dağılımı,
- j) Projenin finansman kaynakları ve planı,
- k) Üretim ve satış programı,
- l) Program kapsamında talep edilen destek unsurları ve mali etki,
- m) Risk analizi,
- n) GZFT (güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar, tehditler) analizi,

bölmelerine yer verilmesi zorunludur.”

Söz konusu maddeyle birinci fıkranın c, ğ, h, ı, i, j, ve k bentlerinde değişiklikler yapılmıştır.

Bağımsız değerlendirme raporu

Tebliğ'in 12. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 12 – (1) Bakanlık tarafından yetkilendirilen bağımsız danışmanlık firmalarından biri tarafından hazırlanacak olan bağımsız değerlendirme raporunun doğrudan yatırımcıdan kaynaklanan nedenlerle çağrı planında öngörülen süre içerisinde Program Portalına yüklenmediği durumda, proje başvuruları değerlendirme dışı bırakılarak reddedilmiş kabul edilir.

(2) Bağımsız değerlendirme raporu hazırlanırken bağımsız danışmanlık firması tarafından yatırımcının yerinde incelemesinin yapılması zorunludur.

(3) Bağımsız değerlendirme raporunda, proje fizibilitesinde yer alan bölümler bazında aşağıdaki hususları dikkate alan değerlendirmelere yer verilmesi zorunludur:

- a) Proje fizibilitesinde yer alan verilerin tutarlılığı.
- b) Yatırımcının mali yetkinlik ve teknik yetkinlik açısından projenin gerekliliklerini karşılayabilme düzeyi.
- c) Projede üretime geçilmesini müteakiben on yıl süresince sağlanacağı öngörülen katma değer analizi.
- ç) Üretilmesi öngörülen ürünün, dünya ve Türkiye piyasalarındaki gelişim potansiyelinin geçmiş dünya ve Türkiye ticareti verilerinde gözlenen eğilimler üzerinden analizi.
- d) Projeye ilişkin incelemeyi yapan bağımsız danışmanlık firmasının genel görüş ve değerlendirmeleri.

(4) KOBİ vasfı taşıyan yatırımcılar için bağımsız değerlendirme raporunun maliyeti, ilgili mevzuatta öngörülen usullere göre, karşılama oranı nispetince KOSGEB tarafından karşılanır. Büyük ölçekli yatırımcılar tarafından sunulan ve Komite tarafından TÜBİTAK Ar-Ge süreci desteklerinden yararlandırılması kararlaştırılan yatırım projeleri için bağımsız değerlendirme raporunun maliyeti, Ar-Ge süreci desteklerinin fiilen sağlanmaya başlamasını müteakiben, ilgili mevzuatta belirlenen limitler dahilinde TÜBİTAK tarafından karşılanır. Büyük ölçekli yatırımcılar tarafından sunulan ve Komite tarafından Ar-Ge süreci desteklerinden yararlandırılmayan projeler için bağımsız değerlendirme raporunun maliyeti karşılanmaz.

(5) Bu maddenin uygulamasına ve bağımsız danışmanlık firmalarının yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

Başvuruların değerlendirilmesi

Tebliğ'in 13. maddesinin ikinci, üçüncü, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(2) Proje konusu ürünün üretilebilmesi için Ar-Ge gereksinimi olduğu durumlarda, ilgili TÜBİTAK destek programı kapsamında, öngörülen proje planı çerçevesinde ürünün üretilmesinin teknik yönden mümkün olup olmadığının tespitini de kapsayacak şekilde Ar-Ge projesi değerlendirme süreci işletilir. Ar-Ge'ye ihtiyaç olmaksızın sadece üretime yönelik yatırımın gerekli olduğu veya on birinci fıkra uyarınca Ar-Ge faaliyetinin sadece tamamlayıcı veya geliştirici mahiyette yapılmasının öngörüldüğü özel durumlarda, projenin üretime yönelik yatırım kısmı için başvurusu yapılan ürünün teknolojik hazırlık seviyesinin, ürünün ve yatırımcının teknik açıdan üretime hazır olup olmadığının, öngörülen proje planlaması çerçevesinde yapılacak faaliyetlerle ürünün üretilmesinin teknik yönden mümkün olup olmadığının tespiti için TÜBİTAK tarafından inceleme yapılır.

(3) Yatırımcının KOBİ desteklerinden yararlanmak istemesi durumunda, projenin ilgili faaliyetleri içeren kısmı için Stratejik Ürün Destek Programı kapsamında talep edilen bilgileri sunması ve formları doldurması gerekir. Yatırımcının ve başvurusunun KOSGEB desteklerinden yararlanabilme açısından ilgili mevzuatta belirtilen koşulları karşılama durumu, KOSGEB tarafından kontrol edilerek, kontrol sonucu varsa eksik ve/veya hatalı bulunan hususlarla birlikte Genel Müdürlüğe bildirilir. Başvuruların kontrolü sonucu mevzuatta belirtilen koşulları karşılayan projeler için, proje gider kalemlerinin tür, miktar, süre ve tutar açısından projeye uygunluğu KOSGEB tarafından incelenerek, inceleme sonucu Genel Müdürlüğe bildirilir.”

“(6) Yatırımcı, değerlendirme süreci içerisinde proje komisyonu tarafından proje sunumuna davet edilir. Proje sunumuna projenin sektörü ve konusuna göre Bakanlık sektör uzmanları, bağımsız değerlendiriciler ve/veya akademisyenler davet edilebilir. Komisyon, proje inceleme sürecinde ve proje sunumu esnasında yatırımcıdan, proje dosyalarındaki eksik bilgi ve tutarsızlıkları gidermesini veya ilave bilgi ve belge sunmasını isteyebilir. Ar-Ge ihtiyacı bulunan ve TÜBİTAK değerlendirme sürecinde Ar-Ge desteklerinden yararlandırılmaları uygun bulunmayan projeler için, ihtiyaç duyulan Ar-Ge faaliyetlerinin yatırımcının kendi kaynaklarıyla karşılanma imkân ve planını içeren ek Ar-Ge finansman raporu istenir.

(7) Komisyonlar bu maddede belirtilen inceleme ve değerlendirmeler ışığında komisyon kararlarını oluşturur. Projeler ilgili inceleme raporları ve komisyon kararlarıyla birlikte Komite değerlendirmesine sunulur. Komite, değerlendirmeye aldığı projelerin;

- a) Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme,
- b) Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme,
- c) Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme,
- ç) Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma,
- d) Yüksek katma değerli olma,
- e) Ülkemizde üretimi kısıtlı olan yeni nesil teknolojiler kullanılarak üretim yapılmasını sağlayabilme,
- f) Farklı sektörlerde ülkemize rekabet gücü kazandırabilme,
- g) Etkileşimde olduğu sektörlerde teknolojik dönüşümü hızlandırma ve bu sektörlerin gelişimine katkı sağlayabilme,
- ğ) Yenilikçi ve Ar-Ge'ye dayalı yatırım olma,
- h) Cari işlemler dengesini olumsuz etkileyen ve hammadde sıkıntısı yaşanan sektörlerde gerçekleştirilecek yüksek katma değerli işlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırım olma,
- ı) Ülkemizin hammadde potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayan entegre üretime yönelik yatırım olma,
- i) Mali yeterliliğe sahip olma,
- j) Proje paydaşının alım taahhüdü ile talep bakımından desteklenmiş veya ulaşılabilir, yeterli ve gelişen pazar potansiyeline sahip ürünlerin üretilmesine yönelik olma,

niteliklerinin ağırlıklandırıldığı, Program Portalında yayımlanan proje değerlendirme formu üzerinden puanlama yapar. Komite, bu değerlendirmede 70 ve üzerinde puan alan projeler arasında stratejik öncelikler, pazar rekabet koşulları, çağrı destek bütçesi, proje süresi gibi kısıtlar ve kriterlere göre önceliklendirme yapmak suretiyle desteklenecek projeleri belirler.

(8) Komite, 70 ve üzerinde puan alan projelerin revize edilmesine, yatırımcılardan ilave bilgi ve belge istenmesine karar verebilir. Komite, bu durumda, KOSGEB, TÜBİTAK ve komisyonlara projeler ile ilgili yeniden inceleme ve değerlendirme yaptırabilir. Komite bu doğrultuda, projenin yeniden değerlendirme süreci için çağrı planında öngörülen tarih kısıtlamalarına bağlı kalınmaksızın yeni bir takvim belirleyebilir.

(9) Komite, destekleme kararı verilen projeler için hangi destek unsurlarının tanımlanacağına ve ilgili mevzuatta yer alan sınır ve koşullar çerçevesinde kalmak kaydıyla destek unsurlarının miktar ve sürelerine karar verir. Komite tarafından desteklenmeye uygun görülen projeler için; her bir yatırım projesi unsurunun birden çok destek türünden yararlandırılmaması koşuluyla TÜBİTAK, KOSGEB ve Bakanlık desteklerini bir arada ve/veya münhasıran içeren destek paketi tanımlanabilir. Komite destek kararlarında, projenin sürdürülebilirliğini ve öngörülen katma değeri üretmesini temin etmek amacıyla proje özelinde çeşitli koşullara yer verebilir, farklı karar formatları oluşturabilir. TÜBİTAK tarafından Ar-Ge desteklerinden yararlandırılmaları uygun bulunmayan projeler için Komite tarafından, Bakanlık ve/veya KOSGEB desteklerini içeren destek paketi tanımlanabilir.

(10) Komite tarafından desteklenmesine karar verilen projeler için tanımlanan üretime yönelik yatırım destekleri, varsa Ar-Ge sürecinin TÜBİTAK desteklerinden yararlanılarak ve/veya yatırımcının kendi kaynaklarıyla başarıyla tamamlandığının TÜBİTAK tarafından onaylanmasını müteakiben yürürlüğe girer. Ancak, proje fizibilitesinde Ar-Ge süreciyle eş zamanlı üretime yönelik yatırım süreci öngörülmesi veya yatırımcının izleme sürecinde talep etmesi halinde Komite, üretime yönelik yatırım desteklerinin Ar-Ge süreci tamamlanmadan önce başlamasına karar verebilir.”

Destek türleri

Söz konusu Tebliğ'in "Destek unsurları" başlıklı 14. maddesinin başlığı "Destek türleri" şekilde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Bu Program kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırım projeleri için, Ar-Ge destekleri ve/veya üretime yönelik yatırım destekleri tek pencere uygulaması çerçevesinde tanımlanır.”

Tebliğ'in "Program kapsamında yatırımlara sağlanacak Bakanlık destekleri" başlıklı 15. maddesi, "Program kapsamında sağlanacak TÜBİTAK destekleri" başlıklı 16. maddesi ve "Program kapsamında sağlanacak KOSGEB destekleri" başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Program kapsamında yatırımlara sağlanacak Bakanlık destekleri

“MADDE 15 – (1) Programa kesin başvurusu tamamlanan yatırım projeleri için Komite tarafından, 2012/3305 sayılı Karar veya 2016/9495 sayılı Karar kapsamında destek verilmesine dair değerlendirme yapılır.

(2) Komite, Program kapsamında desteklenmesine karar verdiği yatırım projelerinden, nitelikleri ve destek ihtiyaçlarına istinaden uygun gördüklerinin, 2012/3305 sayılı Karardaki stratejik yatırımlar çerçevesinde desteklenmesine karar verebilir.

(3) Program kapsamında Komite tarafından desteklenmesine karar verilen yatırım projelerinden, ilgili karardaki gerekli koşulları sağlayan ve nitelikleri ve destek ihtiyaçlarına istinaden uygun bulunanlar, 2016/9495 sayılı Karar kapsamında desteklenmesi için Cumhurbaşkanı onayına sunulur ve Cumhurbaşkanı tarafından desteklenmesi uygun bulunan yatırım projeleri için Cumhurbaşkanı kararı yayımlanır.

(4) İkinci fıkra kapsamında Komite tarafından ve üçüncü fıkra kapsamında Cumhurbaşkanı kararıyla desteklenmesine karar verilen yatırım projeleri için ayrı bir başvuru ve değerlendirmeye gerek olmaksızın TUYSGM tarafından teşvik belgesi düzenlenir. Teşvik belgesi kapsamında sağlanacak devlet yardımlarına ilişkin iş ve işlemler, ilgili mevzuat çerçevesinde TUYSGM tarafından yürütülür.”

Program kapsamında sağlanacak TÜBİTAK destekleri

“MADDE 16 – (1) Program kapsamında Ar-Ge destekleri TÜBİTAK tarafından, ilgili TÜBİTAK destek programı çerçevesinde sağlanır.

(2) Kesin başvurusu tamamlanmış projelerden Ar-Ge ihtiyacı olanlar, ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde TÜBİTAK tarafından değerlendirmeye tabi tutulur. TÜBİTAK tarafından Ar-Ge desteği sağlanabilecek projeler, Genel Müdürlüğe bildirilir. Komite, TÜBİTAK'ın olumlu görüş verdiği projelerden bir kısmı veya tamamı için Ar-Ge desteği kararı alabilir.

(3) TÜBİTAK'ın Ar-Ge desteği sağlamayı uygun bulmadığı projeler için, TÜBİTAK destekleri Komite tarafından tanımlanamaz. Ancak Komite bu projelere ilişkin, gerekli gördüğü Ar-Ge faaliyetlerinin yatırımcı tarafından kendi kaynaklarıyla yürütülmesini, Program kapsamındaki diğer destek unsurlarının kullanılmasını için şart koşabilir.

(4) Bir veya daha fazla Ar-Ge yüklenicisiyle ortaklı Ar-Ge yapılması planlanan projeler için Komitenin Ar-Ge desteği tanımlaması durumunda, ilgili TÜBİTAK destek programı hükümleri çerçevesinde, ortaklı Ar-Ge sürecine dahil olan yatırımcı ve/veya Ar-Ge yüklenicilerine destek sağlanır.”

Program kapsamında sağlanacak KOSGEB destekleri

MADDE 17 - “(1) Yatırımcının KOBİ olduğu yatırım projeleri, KOSGEB tarafından Stratejik Ürün Destek Programı hükümleri çerçevesinde sağlanan desteklerden yararlandırılabilir.”

Tebliğ'in "İzleme, Revizyon, Sonlandırma ve Tamamlama" başlıklı 5. bölümü altında yer alan "İzleme" başlıklı 18. maddesi, "Revizyon" başlıklı 19. maddesi, "Sonlandırma" başlıklı 20. maddesi ve "Tamamlama" başlıklı 21. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

İzleme

"MADDE 18 – (1) Destek kapsamına alınan her bir projenin izlemesi, Ar-Ge ve/veya üretime yönelik yatırım faaliyetleri süresince ve bu faaliyetlerin tamamlanmasını müteakiben olmak üzere iki aşamalı yapılır. Her bir projenin izlemesi ve değerlendirmesi, sağlanan destek unsurlarının mahiyetine göre proje komisyonu, TÜBİTAK ve/veya KOSGEB tarafından yapılır.

(2) Yatırım sürecinde yatırım teşvik belgeli yatırımcıların yerinde incelemesi her altı ayda bir TUYSGM personeli tarafından yapılır. İlgili projeden sorumlu olan proje komisyonu üyeleri ve/veya proje koordinatörü de izleme döneminde yerinde inceleme çalışmalarına gözlemci sıfatıyla katılım sağlayabilir.

(3) Proje komisyonu tarafından, TUYSGM, TÜBİTAK ve/veya KOSGEB tarafından yapılan izlemelerde sunulan bilgi ve belgeler de dikkate alınarak her altı ayda bir temel proje ilerleme bilgilerini içeren proje izleme formu ve proje hakkında gerekli görülen değerlendirmelerin yapıldığı proje izleme raporu, Genel Müdürlüğe sunulur.

(4) İzleme süreci içerisinde Genel Müdürlük tarafından yatırımcıdan ek bilgi ve belge talep edilebilir. Yatırımcı, izleme süreci içerisinde gerekli görülmesi halinde proje komisyonu tarafından, projenin ilerlemesine ilişkin görüşlerini belirtmek üzere proje sunumuna davet edilir.

(5) Proje kapsamındaki faaliyetlerin tamamlanmasını müteakiben on yıl süresince projenin sağladığı katma değer tutarı, yatırımcı tarafından yıllık bazda yeminli mali müşavir raporuyla hesaplatılarak izleyen yılın ilk izleme dönemi içerisinde Genel Müdürlüğe sunulur.

(6) Genel Müdürlük tarafından desteklenmekte olan her bir proje için, proje komisyonlarınca sunulan form ve raporlarda yer alan verileri temel alarak hazırlanan ve projelerin genel durumunu özetleyen program izleme ve değerlendirme raporu ve özel olarak talep edilmesi halinde proje bazındaki izleme belgeleri altı ayda bir Komiteye sunulur."

Revizyon

"MADDE 19 – (1) Yatırımcı, üretime yönelik yatırım süreci içerisinde KOSGEB ve Bakanlık tarafından desteklenmekte olan yatırım kısımlarının her biri için en fazla üç defa revizyon talebinde bulunabilir. Revizyon talebi, Program Portalı üzerinden yapılır.

(2) Yatırımcı, üretime yönelik yatırım sürecindeki revizyon talebini en erken üretime yönelik yatırım sürecindeki ilk izleme döneminden sonra, en geç ise son izleme döneminden iki ay öncesine kadar Genel Müdürlüğe yapabilir.

(3) Ar-Ge süreci desteklerinden yararlanmakta olan projeler için, Ar-Ge sürecine ilişkin revizyon talebi doğrudan TÜBİTAK tarafından karara bağlanarak Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlük tarafından Ar-Ge süreci açısından yapılan revizyona göre üretime yönelik yatırım sürecine ilişkin proje takvimi de revize edilerek proje komisyonunun incelemesine sunulur. Ar-Ge sürecine ilişkin yapılan revizyonlara bağlı olarak üretime yönelik yatırım sürecinde yapılan revizyonlar, yatırımcının üretime yönelik yatırım süresi boyunca talep etme hakkı bulunan revizyon sayısı kapsamı dışında değerlendirilir.

(4) Yatırım desteklerinden yararlanmakta olan projeler için, yatırımın karakteristiğine ilişkin değişiklik talepleri ile teşvik belgesi kapsamındaki sabit yatırım tutarının yüzde 35'ten fazla değişmesine neden olan değişiklik talepleri hariç olmak üzere teşvik belgesi kapsamında desteklenmekte olan yatırım unsurlarıyla ilgili diğer talepler TUYSGM tarafından sonuçlandırılır. Bu çerçevede yapılan değişiklikler, yatırımcının üretime yönelik yatırım süresi boyunca talep etme hakkı bulunan revizyon sayısı kapsamı dışında değerlendirilir. Ayrıca, bu çerçevede yapılan değişikliklerin Genel Müdürlüğe bildirilerek proje dosyasına eklenmesi zorunludur. KOSGEB tarafından desteklenmesi kararlaştırılmış yatırım süreçleri açısından, KOSGEB Stratejik Ürün Destek Programı kapsamındaki faaliyet-zaman planı ve gider kalemlerinde değişiklik yapılmasına ilişkin revizyon talepleri doğrudan KOSGEB tarafından karara bağlanarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

(5) Yatırım desteklerinden yararlanmakta olan projeler için dördüncü fıkrada tanımlanmış değişiklikler haricindeki değişiklikleri içeren revizyon talepleri, revizyonun KOSGEB tarafından desteklenmesi kararlaştırılmış yatırım süreçlerini de kapsamı halinde, ilgili süreçlerin KOSGEB tarafından incelenmesinin tamamlanmasını müteakiben, Genel Müdürlük aracılığıyla proje komisyonu incelemesine sunulur. Yatırımcı, revizyon sürecinde proje komisyonu tarafından projenin ilerlemesine ilişkin görüşlerini belirtmek üzere proje sunumuna davet edilir. Proje komisyonu tarafından revizyon talebine ilişkin görüş oluşturularak Komiteye sunulur.

(6) Revizyon yapılmasının öngörüldüğü durumlarda, sağlanması öngörülen on yıllık katma değer tutarı hedefi de revizyon kapsamında yapılması öngörülen değişiklikler dikkate alınarak yatırımcı tarafından revize edilir.

(7) Komite, yatırımcının talebi üzerine veya izleme sürecinde sunulan bilgilere istinaden proje özelinde revizyon değerlendirmesi yapmaya ve revizyon kararı almaya yetkilidir. 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sağlanan desteklere ilişkin revizyon kararları Cumhurbaşkanının onayına sunulur.”

Sonlandırma

“MADDE 20 – (1) Komite, izleme dönemlerinde sunulan bilgilere istinaden yatırım projesinin başlangıcından itibaren gerçekleşen toplam yatırım projesi tutarının güncel değerinin, ilgili izleme dönemine kadar gerçekleşmesi öngörülen toplam yatırım projesi tutarının güncel değerinin yüzde ellisinden az olması halinde, bu duruma yol açan nedenleri değerlendirerek proje bazında sonlandırma kararı almaya yetkilidir. 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında Bakanlık desteklerinden yararlandırılan projeler için sonlandırma kararı Cumhurbaşkanının onayına sunulur.

(2) TÜBİTAK tarafından desteklenen Ar-Ge faaliyetleri içeren projelerde, Ar-Ge aşaması devam etmekteyken TÜBİTAK, ilgili destek programının uygulama esasları hükümleri çerçevesinde sonlandırma kararı almaya yetkilidir. TÜBİTAK tarafından sonlandırma kararı alınan projeler için TÜBİTAK tarafından ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. Diğer destek unsurları açısından projenin desteklenip desteklenmeyeceğine Komite karar verir.

(3) KOSGEB tarafından desteklenen faaliyetleri içeren projelerde, KOSGEB tarafından belirlenen Stratejik Ürün Destek Programı Uygulama Esasları hükümleri çerçevesinde sonlandırma kararı almayı gerektiren durumlarda KOSGEB tarafından Komiteye görüş sunulabilir. KOSGEB destekleri açısından sonlandırma kararı verilmesi durumunda sağlanmış olan KOSGEB desteklerinin geri alınıp alınmayacağına ve diğer destek unsurları açısından projenin desteklenip desteklenmeyeceğine Komite karar verir.

(4) Teşvik belgesi kapsamında desteklenmekteyken, Komite tarafından veya Cumhurbaşkanınca sonlandırma kararı verilen projeler, Programın amaçları açısından stratejik yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler için, TUYSGM tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla Program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek yatırım teşvik belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.”

Tamamlama

“MADDE 21 – (1) Yatırım projesi kapsamında öngörülen üretime yönelik yatırım süresinin bitiminden sonra yatırımcı, otuz gün içerisinde projenin tamamlanma durumu konusunda karar alınması talebiyle Program Portalı üzerinden başvuruda bulunur. Yatırımcının bu süre zarfında başvuruda bulunmaması halinde, Genel Müdürlük tarafından resen tamamlama süreci başlatılır. Desteklere konu olan ilgili yatırım unsurlarının hedeflere uygun olarak tamamlanma durumu, sorumlu bulunan desteklere göre TUYSGM ve/veya KOSGEB tarafından yerinde inceleme yapılarak tespit edilir. İlgili projeden sorumlu olan proje komisyonu üyeleri ve/veya proje koordinatörü de tamamlama döneminde yerinde inceleme çalışmalarına gözlemci sıfatıyla katılım sağlayabilir. TUYSGM tarafından başarısızlıkla tamamlandığı tespit edilen projeler, Programın amaçları açısından stratejik yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler için, TUYSGM tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için, tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla Program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.

(2) Başarılı bir şekilde tamamlanan projeler için, proje faaliyetlerinin tamamlanması sonrası izleme sürecine on yıl boyunca devam edilir.

(3) Proje faaliyetlerinin tamamlanması sonrası izleme süreci boyunca, her yılın ilk izleme döneminde, yatırımcıya sağlanan toplam destek düzeyinin güncel değeri, proje sürecinin başından beri yıllık bazda sağlanan toplam destek tutarı, sigorta primi işçi ve işveren hissesi desteği kapsamında sağlanan desteklerin brüt asgari ücret artış oranıyla, fiili yatırım harcaması nedeniyle hak kazanılmış yatırıma katkı tutarının güncel değeri ve diğer destek unsurları kapsamında sağlanan desteklerin ise yeniden değerlendirme oranıyla güncellenmiş hallerinin toplanması suretiyle hesaplanır.

(4) Projenin beş yıllık işletme süresini takip eden izleme döneminde, başvuruda öngörülen yıllık katma değer tutarlarının güncel değerleri, yeniden değerlendirme oranları kullanılarak hesaplanır. Bu değerlerin toplanması suretiyle işletme döneminin ilk beş yılı için hedeflenen birikimli katma değer tutarının güncel değeri elde edilir.

(5) Proje faaliyetlerinin tamamlanması sonrası izleme süreci boyunca, her yılın ilk izleme döneminde, proje kapsamında sağlanan birikimli katma değer tutarı, yatırımcı tarafından yeminli mali müşavir raporları ile tevsik edilen yıllık katma değer tutarlarının güncel değerlerinin toplanması suretiyle hesaplanır.

(6) Aşağıdaki bentlerde sayılan hallerin gerçekleşmesi durumunda, 15’inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında sağlanan Bakanlık destekleri sonlandırılır; 15’inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sağlanan Bakanlık desteklerinin sonlandırılması hususu Cumhurbaşkanının onayına sunulur:

- a) Beş yıllık işletme dönemi sonunda, beşinci fıkraya göre hesaplanan beş yıllık birikimli katma değer tutarının, dördüncü fıkraya göre hesaplanan hedeflenen beş yıllık birikimli katma değer tutarının yüzde ellisini aşmadığının tespit edilmesi.
- b) Üçüncü fıkraya göre hesaplanan yatırımcıya sağlanan toplam destek düzeyinin güncel değerinin, proje faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen harcamaların toplam güncel değerini geçtiğinin tespit edilmesi.

(7) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, altıncı fıkrada yer alan hükümler çerçevesinde destekleri sonlandırılan projeler için TUYSGM tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda, tamamlama vizesi aşamasında yapılmış olan tespitler dikkate alınarak diğer teşvik uygulamaları çerçevesinde teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu fıkra kapsamında teşvik belgesi uygulamasının değiştirilmesi durumunda, Program kapsamında sağlanan destekler durdurulur ve varsa fazladan sağlanan destekler geri alınmaz. Yatırım projeleri, tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına göre varsa kalan sürede işletme dönemi desteklerini almaya devam eder.”

Diğer hükümler

Ek olarak, Tebliğ'in 22. maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Bu Program kapsamında, Program Portalı üzerinden yapılacak başvurular için gerçek kişilerin yatırımcılar adına yetkilendirilmesi işlemleri 31/5/2018 tarihli ve 30437 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği hükümleri çerçevesinde yapılır. Bir veya daha fazla Ar-Ge yüklenicisiyle ortaklı Ar-Ge yapmayı öngören projeler için Ar-Ge yüklenicisi adına Ar-Ge başvuru formlarını tamamlayacak gerçek kişinin de aynı usulle Ar-Ge yüklenicisi adına yetkilendirmesinin yapılmış olması gerekir. Daha önce söz konusu Tebliğ kapsamında yetkilendirilmesi TUYSGM tarafından yapılmış kişiler için tekrar yetkilendirme yapılması gerekmez. Yetkilendirilmesi yeni yapılacak başvuru sahiplerinin, kesin başvuru yapmaya davet edilebilmeleri için yetkilendirme işlemini tamamlamış olmaları gerekir.”

Söz konusu Tebliğ, yayım tarihi olan 27 Nisan 2021’de yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalikoğlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde; (212) 408 53 20 numaralı telefonda Serdar Altay (serdar.altay@tr.ey.com) veya (212) 408 57 34 numaralı telefonda Cem Yükselen (cem.yukselen@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.